

mutakozó hiányt a középiskolákban végzett tanuló-nyaggal pótolná. Hisz az érettségizett tanulók nagy számmal összel az az I. semesterben tódnak az egyetemre. Mindazonáltal mondom és hiszem, hogy ezuttal mégsem fog lényegesebb csökkenés, mutatkosni a hallgatóság számában.

Szolgabíró, mint hókaparó

Vágják, kaparják a havat a munkások. Nyolc-hiz ember egy csomóbn, jobbára parasztok, de van közöttük iparos formájú ember is. Az egyik munkást nézem. Kopott bőrkabát rajta, foltos priccseknadrág, hosszúszerű bőrkamasni és katonabakancs. Sapkája mélyen az arcába van húzva; serényen dolgozik, de kissé pózolva. A hóásó ügyetlenül áll kezében, olykor elmélázva, látszólag elgondolkozva vési bele a hóba s aztán hamar fáradva megmeg áll. Most pihen, nagyot fúj és sapkáját kissé feljebb tolja a homlokára, hogy verejtékes arcát megtörölje. Ebben a pillanatban találkozok tekintetünk, — emberemet megismerem. Pillanatra zavartan kapja el tekintetét rólam, én már szeretnék tovább menni, de ő egy hirtelen elhatározással felém lép, megszólít, köszön.

Erdélyi szolgabíró. Régi, jócsaládból való. Az oláhok üzték el. Hónapokig kóborolt Budapesten, nem tudott álláshoz jutni. Egy hete van Szegeden. A napokban hókaparókat keresett a város 100 korona napidij mellett. Jelenkezett. Nem ismeri senki — gondolta miért ne! Enni muszáj s amellett sportol is. Az utóbbiit cinikus mosollyal jegyezte meg s azután elköszönt tőlem. Elmenőben visszanezék a szolgabíró urra s látom, hogy milyen jókedvvel dolgozik s milyen előírások pontossággal vágja kockákba a megfagyott havat, amely a kényelmes járókélok utját akadályozta eddig.

Megbolondult a világ

Ejfel után a kávéházban. A mámor hatása. Simiznek a zenészek. Tálcaverés, pohártörés. Az üvöltő zsezbend. Aki nappal is pezsgőt iszik. Tízezer koronás cekk. Aki 7 koronát is felirat.

— Saját tudósítónktól —

Tizenkét óra után, a zenés kávéházaknak megvannak a maguk külön vendégei. Vannak kávéházak, ahol éjjelután már ásit a hangulat, de van kávéház, ahol majdnem minden éjszaka akad egy-egy lumpoló társaság.

Egyik éjjel végigfigyeltem egy ilyen kávéházat. Három-négy asztalnál mulattak, különböző kasztu emberek ölelkeztek a mámorral s mikor tetőpontján állott a hangulat, elkezdtek az asztalok között simizni. Idősebb férfiak és fiatalok s aztán a fárasztó dervistánc után asztalhoz ültek, a cigány zsezbend ütemeire örjögve handabandáztak, a vendégek pedig tálcat vertek a márványasztalhoz, vagy poharakat csapdostak a földhöz.

Ha egy józan ember ilyenkor betevéd ebbe a kávéházba, azaz az impresszióval vigasztalja meg magát, — hogy a bolondok házába került. Az emberek eddig is félbolondok voltak az orgia hatása alatt, de jött a simmi, a zsezbend, a megfordított hangszeres artikulátlan khaossza, az idegek táncoltatására alkalmas és „modern-muzsika” által megengedeit tényér és asztalverés és az örület, a tobzódás elérte azt a stádiumot, mikor már csak a kényszerzubony gyógyít. Furcsa és egyben szomorú jelenség ez, valami sajnálatos és katasztrófális jellemzője a kornak, amikor már nem kell a magyarnak a husongó hegedűszó, a szordinóba fojtott édes-bus mulatás, a mámorinak az a piros kicsokolása, amely zsibongva száll az agyró, a szívre s kellemesen ringatja el az asztalnak nekikönyökölve álmodó mulatozót.

Mondja e helyen a pincér, hogy van vendég, aki 10.000 koronát is elmulat egy éjjel s ott van kérem — mutatja —

villanyszerelő, aki milliókat örökölt s most nappal is pezsgőt iszik. Igaz, hogy van olyan vendég aki a feketekávéját is hitelbe issza. A pincér melankolikusan sóhajt, aztán siet egy asztalhoz, ahol már a harmadik tálcat horpasszák be és istentudja, hogy a hányadik poharat törik.

Nézem ezt a kavargó, ordító, ezt az egész akusztikát átölelő szörnyü bachanáliát s önkéntelenül eszembe jut Babits egyik versének az első strófája: Ősz kupta, hideg halát és kacagó kobold; nyeljed a mámort, igyad pajtás a bort.

Nem! Nem! Soha!

Gyémánt a homokban

„A Nép” szombati számában ezzel a címmel emlékezik meg Cserzy Mihályról, az országos hírű szegedi íróról, lapunk illusztris munkatársáról. A magyar paraszt és a magyar Alföld legnagyobb élő ismerőjét borbély-üzletében látogatta meg »A Nép« munkatársa s egy kis csendes interju keretében megszólaltatta a mestert, aki serényen, szinte tartozkodóan a nagy nyilvánossággal szemben, emlékezik írói multjáról.

Nekünk is jól esik „A Nép” megemlékezése arról az íróról, aki egy egész ország olvasóközönségének lelkébe plántálta át a legmagyarabb gondolatokat és a legmagyarabb érzéseket. Gárdonyi után Cserzy Mihály az, aki írásaiban a legmagyarabb alföldi nép szokásait, gondolkodását, szinarany szívének nyugtalan dobogását, vágyódását és lelkének gazdagon színes világát ismerteti; a homoki sikságon élő »ösi erő«